Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Hallituksen esitys eduskunnalle veronkannon, verotuksen toimittamisen ja eräiden seuraamusmaksujen uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi (HE 97/2017 vp)

Esityksen pääasiallinen sisältö ja keskeiset tuloverotusta ja veronkantoa koskevat ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi veronkantolaki ja muutettavaksi mm. tuloverolakia, työnantajan sairausvakuutusmaksusta annettua lakia, verotusmenettelystä annettua lakia, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettua lakia, verojen verotusmenettelystä annettua lakia sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia.

Verotuksen reaaliaikaisuuden edistämiseksi mm. tuloverotuksessa säädettäisiin verotuksen päättymisestä verovelvolliskohtaisesti, jolloin verovelvollisen verotus voisi päättyä nykyistä aikaisemmin.

Mm. tuloverotuksessa otettaisiin käyttöön verotuksen päättymisen jälkeen tehtävä täydentävä verotuspäätös. Ehdotuksella edistettäisiin verotusratkaisujen tekemistä ensiasteena Verohallinnossa.

Mm. tuloverotuksessa seuraamusjärjestelmää yhtenäistettäisiin ja seuraamusten vaikuttavuutta parannettaisiin.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi veronkantolaki. Kaikkiin veronkantolain soveltamisalaan kuuluviin veroihin sovellettaisiin jatkossa yhtenäistä kantomenettelyä.

Säätelyn selkeyttämiseksi työnantajan sairausvakuutusmaksusta annetussa laissa säädettäisiin kattavasti sairausvakuutusmaksun palauttamiseen periaatteesta.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä toukokuuta 2018. Mm. uusi veronkantolaki tulisi kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä marraskuuta 2019.

Kansaneläkelaitoksen kannanotot

Verotuskustannukset

Verohallinnossa on meneillään Valmis-hanke, jolla tavoitellaan vuotuista viiden miljoonan euron tuottavuusparannusta. Tässä esityksessä ehdotetut muutokset mahdollistavat osal-

taan Valmis –hankkeen tavoitteiden saavuttamisen.

Mahdollisimman yhtenäinen ja yksinkertainen verotus- ja veronkantomenettely alentaisi Verohallinnon kustannuksia. Tällöin myös veronsaajien, kuten Kela, maksamat verotuskustannukset pienenisivät. Kela pitää tätä kehitystä myönteisenä ja kannatettavana.

Kelan vakuutusmaksukertymät

Verotulojen tilitysjärjestelmän kautta Verohallinto tilittää Kelalle kuukausittain vakuutetun sairaanhoitomaksuja ja päivärahamaksuja sekä työnantajan sairausvakuutusmaksuja.

Kelan näkemyksen mukaan ehdotetuilla muutoksilla ei olisi olennaista vaikutusta Kelalle tilitettävien vakuutusmaksujen kokonaiskertymään. Sen sijaan esitetyillä muutoksilla olisi Kelan käsityksen mukaan vaikutuksia vakuutusmaksukertymän jaksottumiseen kalenterivuoden aikana.

Esityksessä on ehdotettu, että mm. henkilöasiakkaiden verotus voisi jatkossa päättyä nykyistä joustavammin jo verovuotta seuraavan verotusvuoden kesällä. Nykyään verotus henkilöasiakkailla päättyy samanaikaisesti kyseisen vuoden lokakuun lopussa. Mikäli uudistus toteutetaan, tällöin henkilöasiakkaille maksettavat ennakonpalautukset (veronpalautukset) ja heiltä
perittävät jäännösverot aikaistuisivat. Esityksessä olevien arvioiden perusteella veronpalautuksista maksettaisiin jo verotusvuoden elokuussa noin 80 prosenttia ja jäännösveroja maksuunpantaisiin noin 80 prosenttia ennen verotusvuoden loppua. Nykymenettelyssä kaikki veronpalautukset peritään veronsaajilta verotusvuoden marraskuussa ja maksetaan henkilöasiakkaille joulukuussa. Vastaavasti jäännösverojen ensimmäisen erän eräpäivä on verotusvuoden joulukuussa ja veronsaajille tilittäminen tapahtuu myös joulukuussa.

Verovuoden 2015 osalta Kelalta perittiin vakuutetun sairaanhoitomaksuihin ja päivärahamaksuihin kohdistuvia veronpalauksia marraskuussa 2016 maksuunpanon mukaisessa tilityksessä noin 150 miljoonaa euroa. Vastaavasti verovuoden 2015 jäännösveroja Kelalle tilitettiin joulukuussa 2016 noin 27 miljoonaa euroa. Mikäli esityksessä ehdotettu menettely olisi ollut tällöin käytössä, Kelalta olisi peritty veronpalautusosuutta jo elokuussa 2016 Kelan arvion mukaan noin 115 miljoonaa euroa ja vastaavasti Kelalle olisi tilitetty jäännösveroja vuoden 2016 loppuun mennessä Kelan arvion mukaan noin 45 miljoonaa euroa.

Verotuksen päättymisajankohdan muutosesityksellä on tarkoitus parantaa mm. tuloverotuksen reaaliaikaisuutta. Tarkoituksena on, että verovelvollisten verotus päättyisi verovelvolliskohtaisesti ja mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ilmoittamisvelvollisuuden täyttämiselle säädetty määräaika on päättynyt ja verovelvollisen verotus on toimitettu.

Kelan näkemyksen mukaan esitetty verotuksen päättymisajankohdan muutos on perusteltu ja kannatettava, vaikka muutoksella olisi vaikutusta siihen, miten Kelan vakuutusmaksukertymä vuositasolla jaksottuu.

Muut tuloverotuksen ja veronkantolain muutokset

Kelalla ei ole huomautettavaa muihin hallituksen esitysluonnoksessa oleviin muutosehdotuksiin

Esikunta- ja talousjohtaja Kai Ollikainen

Tarkastaja Timo Salomaa